

ŠKOLNÍ ČASOPIS

FÉNIX

TÉMA

ANTIKA A VE FRANCII? ANO.

KUKÁTKO

NA SKOK DO ŠMOULÍ VESNICE

NAŠI PŘEDKOVÉ

SLOVANÉ A VELIKONOCE

JAZYKOVÉ ZKOUŠKY

CAMBRIDGE ZKOUŠKY, DELF
A DALF

INSPIREVIEW

TAK TROCHU JINÝ SBOR -
FUSION BRNO

TIPY NA ČTENÍ

STRACH A HNUS V LAS VEGAS

RECENZE

ARVÉD

ZA KULTUROU

ATHÉNY, CENTRUM
FASCINUJÍCÍ HISTORIE I
METROPOLE SMUTNÉ REALITY

CO JSOU ZAČ?

MIKROSKOPY

JE TO PRAVDA? HÁDEJTE.

NEPOTOPITELNÁ VIOLET

ANTIKA A VE FRANCII? ANO!

Dva měsíce po začátku pololetí měli studenti sexty a septimy možnost vydat se za hranice, tentokrát navštívit francouzskou Provence. Jednalo se o náhradu za výlet do antické Itálie, který se kvůli pandemii Covid-19 zrušil, místo si tady našli ale i někteří naši francouzštináři. Jak už je asi zřejmé, zájezd byl tedy zaměřený hlavně na antické památky v tomto regionu. O tom, jaký dojem na nás udělaly a jak jsme si výlet užili, se s vámi podělíme v následující reportáži přímo z místa.

Na cestu jsme vyrazili v pondělí večer z parkoviště před školou. Po pro mnohé probdělé noci v autobuse nás probudily sluneční paprsky v Německu, do Francie přijíždíme jen pár hodin poté. Ve tři hodiny odpoledne se nám už konečně naskýtá výhled na majestátní akvadukt **Pont du Gard**. Mohli jsme si vyjít i na vyhlídku, ze které se nám otevřel nádherný výhled jak na akvadukt, tak i na řeku Gard, nebo si zajít do muzea. Atmosféra zde byla opravdu kouzelná. Je úžasné, co lidé dřív dokázali postavit a vybudovat, a to bez žádné pokročilé techniky, jako známe dnes.

Po pořádném spánku a typické francouzské snídani jsme vyrazili do města **Orange**, kde jsme si prohlédli amfiteátr, který je považovaný za nejlépe zachovaný jak v Evropě, tak i ve světě. Dochovala se zde totiž budova scény, a zrestaurovat se podařilo dokonce trosky sochy císaře Augusta. Ten, kdo chtěl, si v něm mohl zahrát i únikovou hru. Naším úkolem bylo vyhnout se a zrušit kletbu Teutoboda. Hra byla z počátku divná, protože nikdo nevěděl, že nějakým neznámým kódem musíme prvně pustit elektřinu, aby nám většina úkolů fungovala. Ale jakmile se to jedné skupince podařilo, vše už šlo hladce a moc jsme si to užili.

Po obědě v jedné z malebných restaurací jsme již vyrazili na prohlídku města **Avignon**. Tady jsme mohli vidět papežský palác Palais des Papes i slavný nedostavěný most Pont St-Bénézet. Na mostě jsme pořídili několik pěkných fotek a užívali si pohled na obranu zeď **Avignonu** a řeku Rhône. Z parku papežského paláce jsme zase mohli vidět most Pont St-Bénézet. Potom jsme ale už všichni ocenili, když jsme si zalezli do stínu, protože sluníčko ten den pořádně pálilo.

Náš další den začal objevováním Vincenta van Gogha v roztomilém městečku **Saint-Rémy-de-Provence**, které je plné nejen jeho děl, ale i kouzelných uliček. Paní průvodkyně nás obeznámila, jak se správně čte jeho jméno. Vincent van Gogh byl totiž Holanďan, tudíž jeho jméno vyslovíme jako [fan choch]. Potom jsme přejeli kruhinám hradního komplexu **Les Baux de Provence**, ze kterého jsme měli výhled na nám již známou, malebnou Provence. Celý jsme si ho taky mohli projít, zalézt do všech skulinek, vystoupat na téměř jakékoli místo a obdivovat tu krásu.

Kousek od něj se nacházel náš další cíl, **Carrières de Lumières**. Šlo o jedinečnou a magickou multimediální expozici, ze které se mnohým podlamovala kolena. Mně se tam zprvu nechtělo a viděla jsem to jako ztrátu času, ale opak byl nakonec pravdou. Vůbec jsme nevěděla kam se koukat dřív, jestli nalevo, napravo nebo pod nohy. Videá byla totiž promítána všude kolem nás a vždy to bylo něco trochu jiného. Doopravdy jste zde měli pocit, že se čas zastavil a vy se teď můžete soustředit jen a pouze na sebe. Vše ostatní nebylo v ten moment důležité. Jen vy a tahle dechberoucí expozice. Ukázku z ní jsme pro vás připravili i do videa na další straně. Den jsme poté ukončili v přímořském městečku **Saintes Maries-de-la-Mer** nekonečným výhledem na moře. Po cestě na hotel jsme projeli národním parkem Camargue, kde jsme mohli vidět plameňáky, bílé koně a černé býky.

Poslední den na nás antika čekala ve městě **Nîmes**, kterému se jinak říká „francouzský Řím“. Zde jsme mohli vidět velkolepý římský amfiteátr, antický chrám Maison carrée a projít si zahrady Jardins de la Fontaine. Velmi úsměvná chvíle nastala u chrámu, kde jsme potkali školu, která byla očividně taky na výletě ve Francii. Místo nějakého pokřikování na sebe a nepříjemných výrazů v obličeji jsme se na sebe smáli a mávali si. V zahradách na nás zase čekal Dianin chrám a úžasný výhled z rozhledny, který byl jen pro toho, kdo si za něj zaplatil. Po pořádném prozkoumání parku se většina z nás vydala na nedaleký trh. Já si tady koupila třeba tři moc hezké knížky, každou za 2 eura. Poté jsme nasedli do vlaku, který nás dovezl do naší poslední destinace, města **Arles**. Tady jsme navštívili římskou arénu, antické divadlo, klášter St.-Trophime, Alyscamps, Augustovy římské lázně a žlutou kavárnu Le Café Van Gogh. Arénu a divadlo jsme prolétli celkem rychle. U van Goghovy kavárny jsme postáli o něco déle, svojí žlutou barvou totiž vyzařovala plno pozitivní energie, které byla v ten oblačný den potřeba. Poté jsme zamířili do **Alyscamps**, což je velká nekropole, kde chtěl být pohřben snad každý Říman. V klášteře jsme zase nakoukli do podzemí i na střechu, ze které se shlíželo do krásně zelené zahrady. Majestátní Augustovy lázně si už prošel jen někdo. Den si potom každý ukončil, jak chtěl. Já jsem se šla projít na náplavku řeky Rhône, která byla při západu Slunce úplně kouzelná. Poté jsme už jen skočili do autobusu a další den jsme v odpoledních hodinách dojeli do České republiky.

Tento výlet mi ukázal, jak klidná a pokojná Francie umí být a také, že Francouzi jsou velmi milý a ochotný národ, i když se to moc nezdá. A po jazykové stránce mi dal mnoho, jelikož jsem sama studentkou francouzštiny. Ale rozhodně jsem nebyla jediný francouzštinář, kterého tento výlet obohatil.

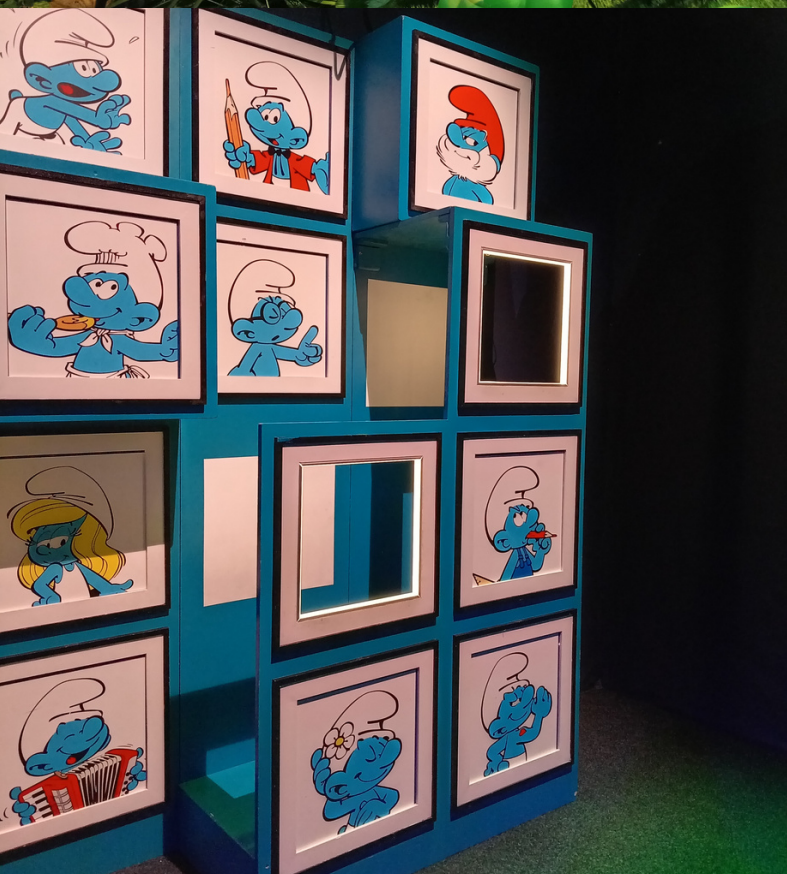
“Ve Francii jsem si uvědomila, jak té francouzštině opravdu přicházím na kloub, když jsem spoustě nápisům rozuměla, přesto že jsme spoustu z toho neprobírali v hodinách. Taky bych řekla, že mi pobyt pomohl moji francouzštinu lehce automatizovat, takže si musím méně v hlavě překládat abych rozuměla.” říká Magda z 6A8, která svou francouzštinou na pobytu vše bezstarostně vyřídila a domluvila.

“Nejen, že mi tento výlet umožnil vidět více památek, než jsem schopný si pamatovat, ale také mi umožnil poprvé použít francouzštinu mezi rodilými mluvčími. Pomohlo mi to uvědomit si, jak bych měl formulovat to, co chci říct, abych se s někým, kdo francouzštinu plynule ovládá, domluvil.” podotýká zase Dan z 5A8, který si je se svou francouzštinou zase o něco jistější.

Kromě zlepšení francouzštiny jsem si také utvořila spoustu krásných vzpomínek, které budu ještě dlouho vstřebávat. Vzpomínku na neskutečně kouzelné chvíle v Carrières de Lumières, na hraní si na toreadory a býky v amfiteátru v Nîmes nebo na talentovaného pána, který nám v kavárně Vincenza van Gogha zpíval a hrál na kytaru. Na závěr bych chtěla moc poděkovat všem, kteří se na tomto zájezdu podíleli. Moc za vše děkujeme! A všem, kteří se zájezdu nemohli účastnit, nabízíme zhlédnutí krátkého videa, které jsme pro vás připravili.

NA SKOK DO ŠMOULÍ VESNICE

Brněnské výstaviště opustil faraon Tutanchamon a místo něj se pavilon C proměnil ve šmoulí vesnici. Kdo by si nechtěl splnit svůj dětský sen a obejmout Šmoulíčku, nahlédnout do laboratoře Taťky Šmouly nebo potkat samotného Gargamela, když jsou nám právě teď tak blízko?

Výstava začíná krátkým videem, které vám řekne, kde se vlastně Šmoulíkové vzali, odkud pochází jejich název a taky příběh provázející vás celou výstavou. Vaším úkolem totiž bude zachránit šmoulí vesnici před zlým čarodějem Gargamelem a jeho mocným strojem. Nemusíte se po cestě samotnou vesnicí bát, že byste se ztratili. Narazíte totiž hned na několik interaktivních tabulí například s Nešikou či Koumákem, kteří vám napoví, kudy máte jít. Vaši mladší sourozenci pak určitě ocení všelijaké prolézačky a plnění úkolů. Ani vy se ale nudit nebudete, můžete se dozvědět, kdo je vaše šmoulí spřízněná duše nebo se v jednoho šmoulu proměnit. Celá výstava se rozléhá na dvou patrech pavilonu. Přičemž ve druhém patře se budou bavit zejména děti při zkoušení jízdy na kolečkových bruslích nebo závodech motokár. A kdo se odváží, může si vyzkoušet i virtuální realitu.

Řada z nás už není dětmi, kterým je celá výstava věnovaná, ale i tak nám něco může dát. Hned u vstupu dostanete plánek celé vesnice, ve které jsou skryté cedulky o tom, jak bychom měli správně žít. Jako příkladem správného hospodaření jsou samozřejmě šmoulíkové, kteří jsou vegetariáni, cení si rovnoprávnosti a taky neradi plýtvají jídlem. Takové malé cedulky tak mají velkou hodnotu, neboť vedou k zamyšlení nad námi samotnými a dodávají celé výstavě hlubší myšlenku.

NAŠI PŘEDKOVÉ: JAK VYPADALY VELIKONOCE U SLOVANŮ I VE SVĚTĚ

Pokud jste si minule pořádně zametli před příbytkem a očistili svou duši, nastal čas kraslic a pomlázek. I Velikonoce mají svou historii, která byla průběhem času obohacována tradicemi, písněmi a koledami. Hned po vítání jara jej slavili i naši předkové, Slované. Většina (nejen) našich tradic vychází z dob pohanství, kdy šlo o vzkříšení přírody k novému životu a oslavy bohyně Vesny, ale po příchodu křesťanství se význam svátku dost změnil. Velikonoce jsou totiž nejdůležitější křesťanský svátek.

V zemích od nás na západ byly Velikonoce křesťanské už od začátku, proto se dnes dodržují hlavně tyto tradice (např. bohoslužby), nebo tradice z novověku a moderních dějin (např. Egg hunt). V zemích od nás na východ se kromě bohoslužeb stále přihlíží ke starým pohanským tradicím (kroje, hodování atd.). U nás se to postupně mísilo. Spousta lidí sice chodí na bohoslužby, ale mnohem více lidí barví vejce, plete pomlázky, peče beránka nebo chodí koledovat.

Velikonoční svátky přehledně

Květná neděle (den Ježíšova vjezdu do Jeruzaléma)

- poslední den čtyřicetidenního půstu

Modré pondělí a šedivé úterý

- Dny, kdy se všude uklízí, zametá.

Škaredá středa (den, kdy Jidáš zradil Ježíše)

- Den, kdy byste se měli na všechny usmívat (kdyby ne, zůstala by vám smutná tvář v roce), také se začínají malovat první vejce a vymetat komíny.

Zelený čtvrtek (den Ježíšovy poslední večeře)

- Jí se něco zeleného jako symbol jara a zdraví, ovšem tradice, na kterou se často zapomíná, je sázení stromů. Podle legendy bude požehnání větší po zbytek roku. Tento den také odlétají zvony do Říma.

Velký pátek (den umučení a ukřižování Ježíše Krista)

- Podle tradice je v následujících třech dnech voda svěcená a kouzelná, proto byste si měli nejlépe tento den umýt obličej. Velkopáteční voda údajně léčí všechny bolesti a horečky

Bílá sobota (den Ježíšova pohřbu a jeho pobyt v hrobě)

- Stejnou funkci jako na Velký pátek voda, má tento den oheň, jehož svěcení se stalo slavnostním obřadem.

Boží hod velikonoční (den vzkříšení Ježíše Krista)

- Všude se na Boží hod velikonoční rozezní opět zvony a zvonky, které se vrátily z Říma. Kvůli vzkříšení Ježíše je neděle nejdůležitějším dnem svátků. Po dlouhém půstu se podávaly všelijaké dobroty. Tradice pečeného skopového masa se zachovala v podobě beránků z kynutého těsta.

Velikonoční pondělí

- Den pomlázek, koledování a malovaných vajíček. Podle legendy by se první koledník měl odměnit nejvíce, jelikož přináší do domu štěstí a požehnání.

Název Velikonoce pochází ze spojení dvou slov = **veliké noce** (velká noc). Slovo velký odráží význam svátku a noc odkazuje na Vzkříšení Krista, ke kterému mělo dojít po ukřižování, v noci na Bílou sobotu. U Slovanů se jim původně říkalo červené svátky. Velikonoce se konaly ve znamení kraslic – červeně obarvených vařených vajec. Červená Slovanům velmi lichotila, a tak ji nazývali kráskou. Proto dnes kraslicím říkáme kraslice. Ve většině slovanských jazyků má dnes slovo krásný význam něčeho pěkného, příjemného, ale jiné slovanské jazyky jej využívají v původním významu **krasnyj = červený**. Později se význam červených vajíček změnil, ve východní církvi dnes červená barva označuje krev Ježíše Krista.

Slované voláním bohyně Vesny očekávali první hrom a déšť. Když se Vesna zdržela, byl to znak toho, že se déle myla, očišťovala ve studánce, proto se stalo tradicí se začátkem pořádně umýt. Při vítání jara jste se očistili duševně, teď přišel čas si dát velkou koupel. Voda se vždy nabírala před východem slunce a Slované se při očištění modlili k východu slunce. Dále bylo zvykem Vesnu pozdravovat modlitbičkou, kde se vyjádřila přání, například aby vás nepotkaly žádné nemoci. Tehdy se nechodilo jen mrskat pomlázkou, ale i polévat vodou (dodnes tradicí v některých východoevropských zemích). Děvčata byla mrskána pomlázkami, aby na ně byla přenesena krása a síla, a polévání vodou sloužilo k tomu, aby děvčata zůstala plodná. O Velikonocích nechybělo ani jídlo. My dnes pečeme beránky a mazance, ale pekly se i různé bochníky a bábovky. Pečivo pak bylo posvěceno v kostele. I v chudších oblastech, například v Karpatech, museli mít o svátcích svěcené.

Vanda Černošek a Naděžda Afanasyeva

MYSLÍM, TEDY JSEM

REFLEKTUJE TĚLO NAŠI MYSL?

Jaká jsou psychosomatická onemocnění?

Tuto příčinu mohou mít onemocnění chronická, například astma či alergie. Časté jsou mimo jiné bolesti kloubů, zubů a zad. Tento původ mívají i různé záživací obtíže či nachlazení a virózy. Nadměrný dlouhodobý stres u velké části populace způsobuje migrény, a to především bolest v oblasti šíje a čela.

Pokud se jedná o psychosomatickou potíž, musíme se na problém nejdříve podívat z psychické stránky a najít příčinu. S tímto procesem nejlépe pomůže psychoterapie, která vás provede na cestě k uzdravení. Existují ale také techniky, kterými můžete redukovat stres nebo přispět k léčbě. Mezi ty patří čtení, meditace, dechová cvičení, jóga a zaměření se na seberozvoj. Je důležité pracovat na svém sebevědomí a jakým stylem se chováme k sami sobě.

Přísloví ve zdravém těle zdravý duch platí i naopak. Vztahem mezi duševním a fyzickým zdravím se zabývá vědecký obor psychosomatika. Stav našeho duševního zdraví významně ovlivňuje výskyt nemocí a bolesti. Často se proto u onemocnění tohoto typu špatně hledá příčina. Psychosomatické problémy se léčí převážně psychoterapií. S touto problematikou se do kontaktu dostáváme například, když onemocníme před nějakou významnou a stresující událostí.

Naše orgány a imunita totiž pracují i pod vlivem našich emocí. Výraznými faktory jsou v psychosomatice stres, vnitřní konflikty a naše myšlenky. Naše fyzická pohoda může utrpět při nedostatku odpočinku a spánku, ve vztahových problémech, depresi, úzkosti či nezvladatelném stresu.

REKONSTRUKCE ŠKOLNÍ ZAHRADY JE JIŽ V PLNÉM PROUDU

Rekonstrukce zahrady gymnázia, trvající již přes rok, stále pokračují a neberou konce, nezadržitelnou rychlostí se mu ale začínají přibližovat.

Jak nám sdělil pan ředitel – na školní zahradě bylo, je a bude pořád spousta práce, za tu odvedenou vděčíme právě jemu, učitelskému sboru, školníkům a samotným studentům; bez těchto lidí by projekt nemohl být realizován. Momentálně se na zahradě nachází jezírko s kapry koi, geopark, altánek a samozřejmě nějaké květiny, v tuto dobu zde kvetou třeba narcisy, modřence nebo hyacinty. Ale ani bez okrasných stromů by se zahrada neobešla. Brzy již zde bude možno spatřit krásně kvetoucí sakury. Za zmínění stojí také vysazený leknín v jezírku, na který je pan ředitel velice pyšný.

Školní zahrada rovněž pod zemí skrývá 4000 litrovou nádrž na dešťovou vodu, do které stéká voda ze střechy altánku. Voda může být využita v letních měsících na zalévání zahrady.

Výhledově je v plánu realizace venkovní učebny a relaxační zóny, dále pak zatravnění a vysazení nových druhů ryb do školního jezírka. Do budoucna by venkovní učebna mohla sloužit jak výuce přírodních věd, tak například jako kreativní alternativa pro výuku jazyků či jiných předmětů. Péče o rostliny by do jisté míry také mohla být součástí praktických cvičení z biologie nebo prostřednictvím dobrovolnických prací. Cílem úprav prostředí pro venkovní vyučování je také rozdělit zahradu, potažmo žáky do různých stanovišť, aby studenti při výuce nemuseli být jen na jednom místě. Vedení školy chce rovněž vytvořit výukové pracovní listy, které by byly určeny přesně na míru výuce ve školní zahradě.

Milí čtenáři,

když píši tyto řádky, mám pocit, že se počasí dočista zbláznilo. V druhé polovině března se zdálo, že ze skříně vytáhnu letní kolekci. Při následné cestě do Ostravy na Festival španělského divadla jsem byl rád za zimní pneumatiky a přemýšlel jsem nad teplým kožichem a zimní čepicí. A to apríl ještě ani nezačal. Mimochodem, naši žáci ze třídy 5Š6 zde podali opravdu skvělý herecký výkon.

Nebyla to ale jediná událost, kdy jsem byl na naše žáky opravdu hrdý. Určitě jste na sociálních sítích zaznamenali množství úspěchů, kterých vaši spolužáci dosáhli. Soutěže, olympiády nebo jazykové zkoušky, bylo toho opravdu mnoho.

Rád bych zde také poděkoval dobrovolníkům, kteří nám pomohli s údržbou botanické zahrady. Nikdy bych nevěřil, že se za odpoledne podaří udělat tolik práce. Zahrada je teď uklizená, geopark vyčištěný a ryby i lekníny jsou zpět v jezírku. Teď už chybí jen teplé slunečné počasí.

Duben bude opravdu náročný, protože rovnou odstartuje maturitními písemkami. Tím to ale ani zdaleka neskončí. Po písemkách totiž hned následují přijímací zkoušky. Naši studenti si sice užijí ředitelské volno, v jejich lavicích se však pěkně zapotí žáci ze základních škol.

Všichni milovníci španělštiny se určitě nemohou dočkat konce dubna. Již tradičně nás totiž čeká Velada, tedy večer plný španělské kultury, který připravuje bilingvní sekce.

Máme se tedy opravdu na co těšit.

Studenti gymnázia se také mohou těšit na odpočinkovou zónu umístěnou na posedových schodech, kde si budou moci sednout venku na sluníčku a nadýchat se čerstvého vzduchu. V budoucnu též vedení gymnázia hodlá poskytovat prostory zahrady i třídám základní školy.

Školní zahrada se za dobu rekonstrukce potýkala a stále potýká s problémy. Ať už problémy s geoparkem, který nyní není možné snadno rozšířit kvůli postavenému altánku, nebo s jezírkem.

Z počátku se jezírko pyšnilo jesetery, ale ti byli z jezírka loveni dravci. Nejlepší řešení je jezírko osíťovat, o což se pan ředitel, profesori biologie a páni školníci hodlají postarat. Stávající geopark byl složitě přivezen nákladním vozem a poté umisťován hydraulickou rukou. Byl ale vytvářen, když na zahradě nebyl postaven altánek, který momentálně ke geoparku blokuje příjezd, a proto chce pan ředitel geopark rozšířit i do okolního areálu školy.

Vedení školy a kabinet biologie velmi ocení, když přijdete a také pomůžete zahradu zkrášlit.

Julie Keřkovská a Tomáš Dvořák

JAZYKOVÉ ZKOUŠKY - INVESTICE DO BUDOUCNOSTI

Cambridge zkoušky

Zkoušky Cambridge English jsou nejrozšířenějšími jazykovými certifikáty na světě. Každá ze zkoušek odpovídá jedné CEFR úrovni podle mezinárodní klasifikace A1 – C2. Úspěšní kandidáti získávají certifikát s neomezenou platností, který je uznáván v České republice i zahraničí.

CAMBRIDGE ZKOUŠKY

S Cambridge zkouškami se tedy v životě neztratíte. Mimo to, že vypadají skvěle v životopise a využijete je i za předpokladu, že byste chtěli pracovat nebo studovat v zahraničí (a zde jsou mnohem lépe uznávány, než maturita nebo studium anglického jazyka), v současné době se také pracuje na tom, aby mohl být na naší škole uplatněn certifikát úrovně C1 k **odpuštění** celé školní části **maturitní zkoušky** z anglického jazyka, tedy ústní a písemné zkoušky, a u státní části si by bylo vyžadováno napsat si pouze jednoduchý didaktický test, který je navržen pro úroveň B1.

Pro přípravu na zkoušku můžete udělat mnohé – je výhodné zaplatit si různé přípravné kurzy, absolvovat zkušební Mock testy nebo si alespoň půjčit učebnici s ukázkovými testy z Moravské zemské knihovny. Tyto ukázkové testy, spolu s dalšími studijními materiály, můžete nalézt i na oficiálních stránkách **Cambridge English**. Na našem gymnáziu je také pro předmaturitní ročníky nabízen seminář FCE, který má studenty připravit primárně na zkoušku úrovně B2 a bývá zakončen Mock testem.

U Cambridge zkoušek je výhodou, že pokud v nich uspějete nadstandardně, můžete získat certifikát úrovně vyšší, a když je neuděláte, můžete získat alespoň potvrzení o získání úrovně nižší.

Já jsem skládala zkoušky C1 Advanced a osobně jsem přípravu trochu podcenila, což mi bylo nakonec líto. Doporučuji se minimálně naučit typy daných otázek z každého odvětví, konkrétně **Reading and Use of English, Listening, Speaking a Writing**. Na každé z nich je potřeba všeobecný přehled, ale u Speakingu se nejvíce projeví, pokud ho nemáte. Otázky jsou velmi konkrétní a testují vaši celkovou slovní zásobu – mě se například zeptali na to, které malé vynálezy jsou důležitější než ty velké. Pokud se ale dokážete rozpovídat o čemkoli, věřím, že nebudete mít problém. Zkoušky byly rozděleny do dvou dnů – v pátek odpoledne se konal Speaking a v sobotu dopoledne ostatní části. Bylo to tedy velmi náročné, ale odcházela jsem s dobrým pocitem.

Odkaz pro přihlašování na zkoušky: <https://www.zkouskypark.cz/cambridge>. Protože jazyková škola P.A.R.K. spolupracuje s naším gymnáziem, po zadání kódu SPS112 může každý student na naší škole získat z původní ceny 4890 Kč malou slevu.

DEL F A DAL F

Další jazykovou zkouškou, o jejíž zvládnutí se naši studenti mohou pokusit, je **DEL F** a poté pokračující **DAL F**. Tentokrát se ale naše doporučení vztahuje hlavně ke studentům francouzštiny, jedná se totiž o mezinárodní jazykové zkoušky z francouzského jazyka.

Zařízení zkoušek poskytuje společnost **Alliance Française**, které má pobočku i v Brně v Berglově paláci na Moravském náměstí. Garantem zkoušek je potom France Éducation international, což je příspěvková organizace francouzského ministerstva školství.

A jaký je rozdíl mezi zkouškami DEL F a DAL F? Diplôme d'études en langue française, neboli ve zkratce známější **DEL F**, v překladu znamená Diplom o studiu francouzského jazyka a zahrnuje úroveň od A1 do B2. Alliance Française nabízí **různé typy** složení DEL F: DEL F tout public (zkouška je pro širokou veřejnost a zahrnuje všechny zmíněné úrovně), DEL F scolaire (zkouška je pro 2. stupeň ZŠ a SŠ, proto se také skládá v jedné předem určené škole a zahrnuje také všechny zmíněné úrovně), DEL F junior (zkouška je taky specificky určená pro žáky 2. stupně ZŠ a SŠ, ale skládá se přímo v budově Alliance Française Brno a také zahrnuje všechny zmíněné úrovně) a DEL F Prim (zkouška je určena pro žáky 1. stupně ZŠ a zahrnuje pouze úroveň A1.1, A1 a A2). Zatímco **DAL F** je zkratka pro Diplôme approfondi de langue française a znamená Diplom v pokročilém francouzském jazyce. Tady Alliance Française nabízí zkoušky úrovní C1 a C2 a už jsou určeny jen pro širokou veřejnost.

Obě zkoušky tvoří čtyři části: **poslech, porozumění textu, psaní a mluvení**. První tři části jsou skládány zároveň, mluvení je poté vždy individuální, s časem na přípravu. V poslední části se vždy setkáte aspoň s jedním učitelem, kterému se představíte a se kterým budete vést krátkou konverzaci na předem vybrané téma. Poté je v ní ještě jeden úkol, ale ten se už úroveň od úrovně liší.

Cena zkoušek DEL F a DAL F s každou vyšší úrovní roste a obecně zkoušky, které jsou určeny výhradně pro studenty (DEL F scolaire, DEL F junior a DEL F Prim), jsou levnější než ty pro veřejnost.

A proč je zkoušet? Nestačí angličtina? Mít zkoušku z angličtiny je skvělé, ale ještě lepší je mít o další jazykovou zkoušku navíc! Takový certifikát se nikdy neztratí, protože jeho časová platnost je neomezená. zůstane vám tak na celý život. Ještě více vám také otevře dveře do světa, ve skoro každém zaměstnání ocení někoho s certifikátem z francouzštiny. DEL F či DAL F vás mohou navíc zbavit přijímacího řízení na Filozofickou fakultu Masarykovy Univerzity katedru francouzského jazyka a literatury. A stačí vám k tomu mít jen certifikát DEL F úrovně B1..

Sama jsem je skládala a musím vás varovat, je to hodně stresující. Ale taková je každá důležitá zkouška. Tak běžte do toho. Stojí to za to!

Bonne chance!

FUSION – JÍZDA, KTERÁ STRHNE KAŽDÉHO

S probouzejícím se jarem nám apríl každoročně přináší nejen překvapivé změny počasí. Příroda experimentuje ve všech směrech a nabízí nám tak pohled na věci z nečekaných úhlů. V dubnovém čísle proto i my ukončíme naši hudební minisérii něčím malinko neobvyklým – návštěvou na zkoušce tak trochu netradičního hudebního tělesa – Fusionu Brno.

Fusion je moderní pěvecký sbor a kapela se zaměřením především na hudební žánry pop a rock pro teenagery od 13 do 20 let. Vznikl v roce 2009 v ČR (Haviřov) a Lotyšsku za podpory organizací Ten Sing a YMCA a od té doby se rozšířil do 40 měst v 9 evropských zemích (ČR, Lotyšsko, Estonsko, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Ukrajina, Bulharsko a Rumunsko) pod záštitou místních církví. Momentálně Fusion po menších covidových ztrátách či pozastavení činnosti funguje jako nezisková organizace v devíti českých městech – ten brněnský letos v říjnu oslavil deset let a je tedy nově nejstarším v republice.

Když se poprvé přijdete podívat na zkoušku sboru, jste možná trochu v šoku jednak ze spousty oslňujících světél, drátů a techniky roztahané po zemi, za druhé ze spousty lidí, kteří se s vámi chtějí seznámit, proto mi dovolu, abych vás tímto jedinečným kouskem vesmíru provedla.

Fusion je zde pro všechny teenagery milující hudbu, tanec a zpěv, nicméně nemusíte být nutně talent s absolutním sluchem, abyste sem zapadli. Nové členy nabírá Fusion kdykoliv, bez konkurzu a bez zvláštních požadavků, zkrátka každý může přispět se svojí troškou do fungování, ať už je nadaný na cokoli. Jako člen můžete navrhnout pro sbor písně v pravidelném hlasování, podílet se na jejich aranžování a dirigování, hrát v kapele, fotit a natáčet nebo se starat o grafiku či příspěvky na sociální síti.

Na zkouškách po řádném rozezpívání cvičíme ve sboru ve třech hlasech (alt, soprán, kluci) odhlasované populární písničky a hity známých zahraničních i českých interpretů (často např. Imagine Dragons, 21 Pilots, Greenday, Linkin Park, Queen, Coldplay, Greatest Showman ...). O zábavu je postaráno vždycky, hry, talk show, občerstvení, krátká zamyšlení a diskuzní skupinky vám rychle pomohou poznat ostatní a užít si s nimi spoustu legrace. Workshopy nejen na kempech o široké škále od sólového zpěvu po irské tance vás ledačemu naučí a své zájmy a zážitky budete moci sdílet s kamarády.

“Lidi přicházejí do Fusionu kvůli hudbě a zůstávají, protože najdou fajn atmosféru, komunitu plnou vzájemného přijetí a mnohem více,” dodává bývalý hlavní vedoucí brněnského sboru Pavel Marák. “Jsem moc vděčný, že můžeme mladým nabídnout místo k jejich dozrávání.” Přímo náš brněnský sbor kdosi metaforicky označil jako “absorbent exotů” - myslím, že tím docela trefně vystihl jeho hlubší význam - místo, kde se člověk nemusí bát být sám sebou, ani když je jiný než ostatní.

Koncerty pro školy, rodiče i širokou veřejnost doplněné i o společný tanec a malé divadelní představení míváme dvakrát až třikrát ročně, obvykle o Vánocích a před prázdninami. V létě pořádáme svůj vlastní kemp v přírodě, během kterého vznikají legendární historky, a v průběhu roku několik víkendovek, příležitostně menší soustředění. Ani covid nás nedokázal zastavit, statečně jsme vysílali ze svých pelíšků, a dokonce jsme sestříhali i vlastní videopísníčku.

Já jsem se k Fusionu přidala před několika lety a našla jsem tam druhý domov plný skvělých lidí. I když se většina naší činnosti točí kolem hudby, není to zdaleka jediná hodnota, na které je tato komunita vystavěna a není to jediný důvod, proč byla založena. Pomáhá mladým lidem rozvíjet své nadání a schopnosti, osobnostně růst v bezpečném prostředí a posunovat se ve vztazích tolik důležitých v období dospívání. **„Fusion mi dal šanci se rozvíjet, najít sebe samého a lásku k hudbě. Ale dal mi i to nejdůležitější, a to jsou kamarádi.“** říká Dominik Mojsej, náš sólista s dlouholetými zkušenostmi.

V posledních letech úzce spolupracujeme s naším takřka “sesterským” Fusionem v Olomouci. Společně jsme vystupovali také u příležitosti výročí deseti let existence v obou městech a spolu s Fusionem Ostrava se chystáme na společný koncert na mezinárodním festivalu Fusionday, kde tradičně (každé cca čtyři roky) vystupují v rámci obří show všechny sbory z celé Evropy. Letos se tato akce uskuteční ve Frýdlantu nad Ostravicí o víkendu 28. - 30. dubna, kam nás můžete přijet podpořit.

Fusion je otevřený všem, tedy i vám! Na naši zkoušku se můžete jít podívat každou středu od 17 h do 19 h na ZŠ Svážná v Novém Lískovci. Já i celý Fusion už se na vás moc těšíme!

Oslava 10 let: <https://www.youtube.com/watch?v=la9Q3uEUDdM>

CESTA ZA AMERICKÝM SNEM POMOCÍ TVRDÝCH DROG – HUNTER THOMPSON, STRACH A HNUS V LAS VEGAS

Kniha byla adaptována také jako film, a ačkoliv je poměrně věrný předloze, liší se v pár podstatných detailech, jako je například barva pleti doktora Gonza.

Tato kniha leží v naší školní knihovně, takže jestli tě zaujala, neváhej a skoč si pro ni.

Raoul Duke, alter ego Huntere S. Thompsona, a jeho právní zástupce doktor Gonzo jsou na cestě do Las Vegas v rudém vypůjčeném kabrioletu sto sedmdesát kilometrů za hodinu, kde mají úkol napsat článek o největším mezinárodním automobilovém závodu. To je ale jen záminka, do města se totiž ve skutečnosti chystají, aby zjistili, jaké to je žít pravý nefalšovaný „americký sen“.

Vybavení nejrůznějšími drogami se potloukají po městě hříchu a snaží se najít smysl v konzumním způsobu života plného hazardu, strip klubů a rychlých aut.

Hrdinové této černé semi-biografické komedie jsou velmi chaotické duo, které se snad nikdy v knize neobjeví jako střízlivé. Hlavní postavy se navenek projevují nestabilními náladami, halucinacemi a neustálými nadávkami a výhružkami. Jejich zdrogované myšlení je vždy vede do nepříjemných, ale nesmírně vtipných situací, ve kterých se potýkají s bizarními postavami z řad běžných Američanů. Celý příběh doprovází paranoidní, avšak velmi poetické myšlenky Raoula, které ve čtenáři probouzí pocit, že i přes všechny zločiny, které se svým právníkem provádí, je chytrým a dobrosrdečným člověkem. Mě osobně příběh dokázal rozesmát i v nejabsurdnějších a nejnechutnějších momentech.

„VÍTE, CO JE TO DÉJÀ VU?“

Tohle už se přece jednou stalo. Časy se mění, lidé se mění, ale zápletka zůstává.

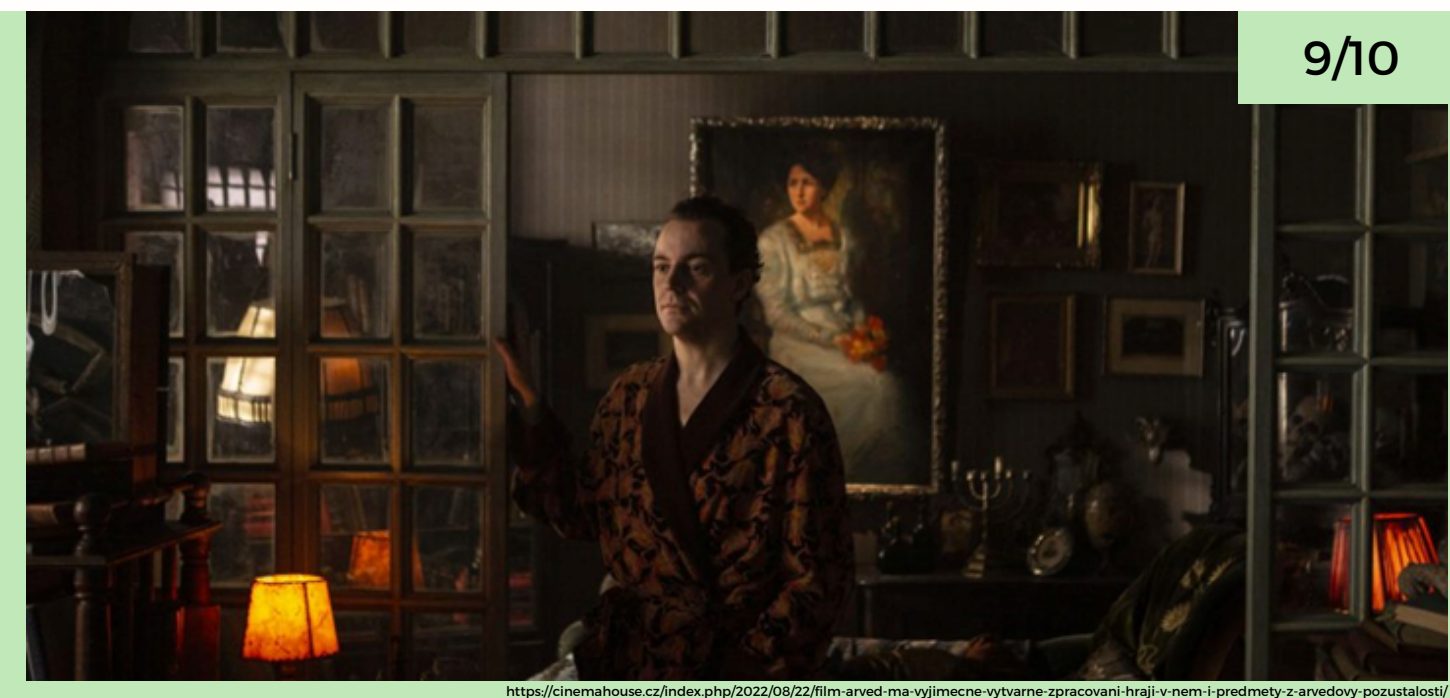
Jiří Arvéd Smíchovský je udavač, mág a vyznavač ďábla. Je to ten typ člověka, co půjde přes mrtvolu a zradí své přátele, jen aby získal to, po čem nejvíc touží. Sice si uvědomuje, že jeho činy jsou špatné, ale touha po uznání a okulistických knihách je mnohem silnější než jeho morální kompas.

Toto přetvařování, lži a přebíhání ze strany na stranu mu funguje téměř dokonale. Všechno je to přeci jenom hra, ne? Divadlo, které má nacvičené tak dobře, že je skoro nemožné zaškokbrtnout. Jenomže s každou reprízou a s každou další dávkou lží se snižuje pravděpodobnost, že představení půjde důstojně dohrát. Když kvůli okolnostem přijde tato dokonale vystavěná struktura polopravd a falše o jeden ze základních kamenů, hroutí se jako domeček z karet a vytoužená vidina slávy se pomalu rozplývá. Ale on udělá cokoli, aby se svého potlesku dočkal.

Arvéd proplová časem i prostorem a postupně odhaluje své pravé barvy. Manipulováním lidí se dostal na vrchol, ale také na dno. Postupem času vidíme čím dál více už jen trosku inteligentního elegána, kterým dřív býval. Zažil pád, ponížení a nikdo mu už nevěří. Možná se zbláznil. Možná ho ovládl ďábel. Možná už nedokáže unést skutečnost, že kvůli němu zemřely desítky lidí. Možná... Možná...

**Věřím v Satana Otce a věřím i v jeho Syna,
věřím, že tmavá sklepení Bída rozbije odvážnou pěstí
a sebe silného a sebe jediného
v střed postaví vířících kruhů volného žití.**

Tak zní úryvek z básně Credo od S. K. Neumanna, který zazněl i ve filmu Arvéd. Báseň ve filmu recitoval sám Jiří Arvéd Smíchovský. A jak k němu seděla.

ARVÉD

Po zhlédnutí tohoto filmu jsem jen zůstala sedět na židli beze slov. Tento snímek byl úplně něco jiného, než co jsem čekala a byl velice odlišný od všech filmů, které jsem za poslední dobu viděla. Nikdy by mě totiž nenapadlo, že by se dala zakomponovat do jednoho filmu okultistická témata a problematika režimu při a po druhé světové válce.

Samozřejmě, že se tento film nemusí líbit všem. Už jen proto, že není postavený tak, jako jsou ostatní. Většina filmů totiž jednoduše za dobu svého trvání vysvětlí všechny zápletky, takže diváci odchází z kina s pocitem, že pochopili každý detail filmu. Jenže u Arvéda to tak nebylo. Zamotaný děj filmu vlastně nebyl přímo rozuzlen a do odhalení tajemné skutečnosti se musel zapojit i sám divák. Film vyžaduje velkou míru soustředění, abyste ho alespoň trochu pochopili. Není to tedy něco, co si můžete pustit jako zvuk do pozadí, když skládáte prádlo. Ale i tak si myslím, že bylo fajn se podívat na něco, kde nebyly zápletky napsané stejně jako v dalších filmech – posloupné a naservírované na stříbrném podnosu – a musela jsem se více snažit pochopit děj a zápletku.

Musím samozřejmě i ocenit ztvárnění postav ve filmu. Michal Kern v hlavní roli mě opravdu uchvátil svým hereckým výkonem, který byl skutečně hoden Českého lva. Ale i ostatní herci podali skvělý herecký výkon, a myslím to je klíč k dobrému filmu.

Obecně novější české filmy moc nemusím, protože mi přijde, že se v nich pořád dokola opakuje to stejné. Tento film mi však vyrazil dech a určitě ho řadím mezi ty lepší co jsem viděla.

Pár zajímavostí na závěr:

- Arvéd byl na výročním 30. ročníku Českých lvů (český ekvivalent Oscarů, kdyby někdo nevěděl) nominován vtrinácti různých kategoriích a odnesl si čtyři ocenění: nejlepší herec, plakát, scénář a hudba.
- Arvéd je volná adaptace knížky Malostranský ďábel od Jana Poláčka, který se i podílel na scénáři pro film.
- I když se to může zdát vzhledem k nátuře příběhu neuvěřitelné, Jiří Arvéd Smíchovský v letech 1898-1951 skutečně žil a jeho filmové ztvárnění je velmi věrné pravdě.

TRAILER K FILMU ↓

ATHÉNY, CENTRUM FASCINUJÍCÍ HISTORIE I METROPOLE SMUTNÉ REALITY

Se slzami v očích za nostalgického vzpomínání můžu říct, že týden v hlavním městě Řecka byl tím nejzábavnějším, ale zároveň nejdivočejším a nejnebezpečnějším v mém životě. Jaké byly Athény z pohledu začínajícího cestovatele a co je potřeba čekat, pokud se ubytujete v Airbnb čtyři kilometry od centra, vystaveni kruté realitě tohoto nepředvídatelného města?

Do hlavního města Řecka se s čtyřčlennou partou kamarádů rozhodneme dopravit letadlem, ačkoli bych raději řekla, že jsme využili udržitelnější způsob dopravy. Letenku jsme sehnali za 2000 Kč a ubytování, Airbnb, pro jednoho člověka na 5 dní za tutéž cenu, což znamenalo velkou výhru. Musím konstatovat, že Airbnb se pro větší skupiny lidí určitě vyplatí - máte tím tak i zaručeno, že se jednodušeji vmísíte do zdejšího života se vším všudy.

Jakmile přistaneme v Athénách, zasáhne nás vlna šílené výhně. Předpověď počasí mi říká, že je právě 38 °C, což je, jak se brzy dozvídám, posuzováno jako příjemná červenová teplota. Poté, co se předraženým autobusem dopravíme z letiště do centra města, potvrdí mi tuto skutečnost i fakt, že v ulicích jsou všichni kolemjdoucí zahalení v mikínách a bundách. Zdejší klima se projevuje výrazně - všude kolem vidím vyprahlé písčité kopce, na obloze není žádný mrak a vzduch je tak suchý a horký, že nás dráždí ke kašli. Chvilí mi trvá uvědomit si, že to zatažené počasí prosvícené a rozehřáté sluncem není zatažené, ani nemám rozostřenou vizi, ale je tu jednoduše takový smog.

Protože odmítáme vyhodit peníze za další cestu autobusem, ploužíme se s těžkým kufrem a batohy k ubytování pěšky. Je to náročné, protože v takovém dusnu čtyři kilometry trvají věčnost. Přestávku si dáme, když zabloudíme do Národního archeologického muzea, kde se nám dostane základního vstupního náhledu do řeckého umění a archeologie. Ačkoli se zde nachází kromě ikonických soch i různé kovové výrobky, vázy a šperky, právě sochy nás oslní nejvíce. Jsme navíc příjemně překvapeni, když zjistíme, že vstup do muzeí a jiných kulturních objektů je pro držitele platné ISIC karty zdarma.

Po této příjemné pauze v chladném prostředí pokračujeme v naší cestě utrpení – trmácení se rozpálenými poledními Athénami. Venku není ani duše, takže městská čtvrť Amerikis square, kde budeme ubytováni, na nás působí téměř apokalypticky. Je to tu vyprahlé, těsné a bytové domy se skromnými balkónky s barevnými markýzami vypadají velmi neudržované. Z klimatizací na střechách odkapává podezřelá tekutina, která za sebou zanechává ostrůvky kaluží a domorodci již tak dokážou její útok odrážet – většinou volí formu procházek přímo uprostřed silnice.

Když dojdeme až k bytu, před očima už vidíme jen sprchu a postel. Vystoupáme čtyři patra po schodech, odemkneme dveře a nevěříme svým očím. Je to tu prostorné, přepychově vybavené jak nábytkem, tak domácími potřebami, a leskle čisté jako pokoj v pětihvězdičkovém hotelu. Postele jsou pohodlné a koupelna vypadá moderně a příjemně. Ještě o něco výš do ráje nás povznese terasa, na které se hned vyválíme do lehátek. Z ní vidíme na ostatní komplexní šedě omítnuté bytové domy s barevnými markýzami a slyšíme každou konverzaci, smích a hádky zdejších obyvatel. Abych to uvedla na pravou míru, naše srdce zaplesají radostí.

Protože se bojíme úžehu, přes poledne většinou z bytu nevykročíme, ale pokud chce v tuto denní dobu člověk v Athénách trávit čas venku, může se rozhodnout pro muzea, galerie nebo restaurace. My se ale raději jednoho dne vydáme autobusem k moři na jednu z veřejných pláží. Ty jsou nadměrně přeplněné, takže si nakonec vystačíme s neupravovaným kouskem břehu, kde se dá vlézt do vody pomocí lehké akrobacie přes četné balvany. Vlažná voda nám v mžiku zachrání život.

Co se týče athénské metra, to je kapitola sama o sobě. Na většině zastávkách postávají policisté, kteří dohlíží mimo jiné i na to, aby si lidé zastávky s hustě pografittovanými zdmi nefotili. Uvnitř samotného vozu je mnoho cedulí upozorňujících na zloděje, takže si raději držíme tašky.

Co se může zdát jako skvělý nápad, je navštívit Akropolis před svítáním, když se to tam ještě nehemží turisty. A přesně to uděláme, ale unikne nám důležitý detail – hlavní část Akropole se otevírá až v osm hodin. Z bytu tedy vyrazíme ve čtyři hodiny ráno. Procházíme přes hlavní turistické náměstíčko Monastiraki, na kterém se i v tuto dobu pohybuje nejméně desítka turistů. Alespoň tu ale v této době už nepotkáte veselé prodejce náramků, kteří vám svůj produkt navlečou na ruku se slovy, že je to dárek, a pak po vás chtějí dvacet eur. Také tu nenarazíte na pětileté holčičky, které se náhodným kolemjdoucím snaží prodat kapesníky na příkaz svých rodičů, což je velmi smutná podívaná.

Cesta k Akropoli vede přes jiné různé malé chrámy, oblouky a označené balvany, které nedovedeme identifikovat. V tuto chvíli se tu nachází více koček než lidí – spatříme jich alespoň dvě desítky, jak lezou přes všemožné kameny. Když uvidíme, jak po chodníku leze želva, už ani nejsme překvapení.

Když dorazíme až k bráně, opravdu otevřeno není, tak si sedneme na zeď s výhledem na scenérii nočních Athén, která se brzy mění pod oslnivou září vycházejícího slunce, což je příjemná kompenzace našeho rozčarování z toho, že budeme čekat tři hodiny.

V osm hodin jsme se svým studentským lístkem zdarma konečně vpuštění na ono, už teď přeplněné, opevněné návrší. A teprve v tuto chvíli si připadám jako turista, což mě donutí tesknit po zapadlých uličkách v naší čtvrti, takže po vyfocení spousty fotek a ocenění Dionýsova divadla, Parthenónu a Athéniny svatyně se odebíráme zpět na byt.

Další dobrodružství vás může čekat při výšlapu na horu Lycabettus, nejvyšší horu Athén. Obvykle se lidé rozhodnou dopravit se na vrchol lanovkou, ale my jsme se tímto nechtěli nechat strhnout. A stálo to za to, i když krev, pot a slzy byly prolity.

Jen abych vysvětlila Athénskou dominantu dopravy, řád tu neexistuje. Auta i motorky (oba prostředky ve stejném poměru – Řekové určitě dají přednost provzdušněné motorce před rozpáleným autem) jezdí na červenou a stojí na přechodech. Světelné signály nefungují a chodci tak chodí na červenou ve stylu 'vmezeřím se a v podstatě předstírám, že jsem auto'. Na zákazu zastavení stojí tři pruhy aut, což znamená dva pruhy vedle sebe na rušné hlavní silnici. Jak asi auta uprostřed první řady vyjedou z místa? A kam se postaví autobus? No, prostě doprostřed silnice, aby byla neprůjezdná, to je jasné. Podobná atmosféra panuje i v supermarketech a potravinách, které, když už je tedy najdete, zavírají v dobu předem nestanovenou, tudíž lidově, kdy se jim zachce.

V rámci našich toulek nebezpečným nočním městem po nás na ulici někdo dokonce hodí pomeranče, a to dvakrát. Trajektorii pomerančů se nám ale naštěstí podaří odhadnout, takže útok schytá zeď, která byla zrovna výjimečně čistá. Naši dva kamarádi nám také vypráví, jak se vydali na jeden pochybný kopec a potkali tři obrovské rozmístěné muže, co si vysílali pohledy, možná se záměrem je přepadnout. Ti dva možná vyvázli jen díky tomu, že měli na zádech své armádní batohy.

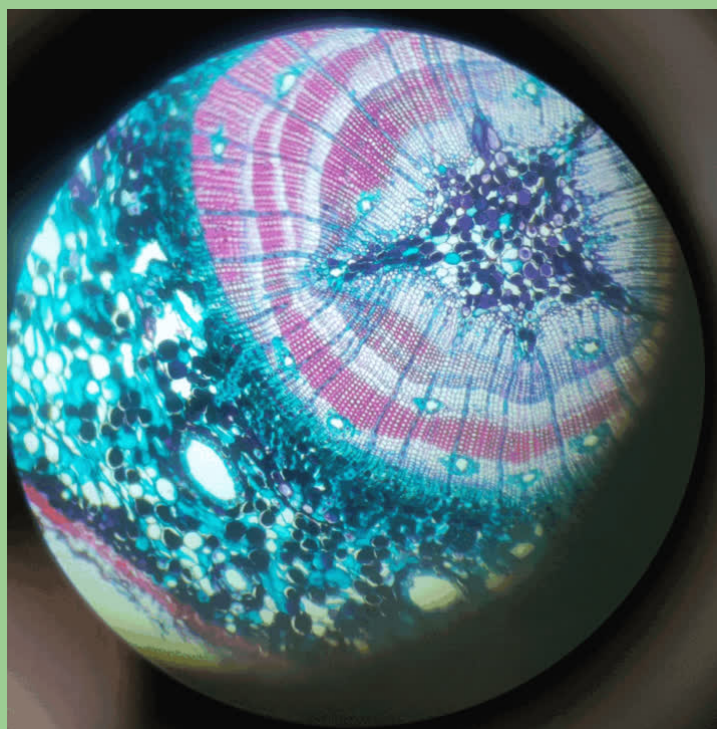
Týden uteče jako voda a my už si smutně balíme tašky. Cestou na letiště se cenově vyplatí si vzít taxi, takže si ho odchytíme a brzy už sedíme i v letadle opouštějícím Řecko. Loučí se s námi výhledem na své krásné hory, řeky, lesy a četné ostrovy. Zatímco tu nádheru pozoruji, přemýšlím už pouze nad tím, jak je možné, že mě na Athénách okouzlo něco úplně odlišného, než po čem moje turistické já toužilo. Viděla jsem skutečné životní podmínky dnešních obyvatel Athén, což se mi na žádném jiném výjezdu nepodařilo a ve výsledku to pro mě znamenalo více, než kdybych stihla vidět úplně všechny zdejší historické památky.

MIKROSKOPY

V tomto čísle se zblízka podíváme na princip fungování a historii mikroskopů.

Kde se vzaly?

První předchůdce mikroskopu (česky nazýván drobnohledem) byl sestaven v Nizozemsku v 90. letech 16. století. Jeden z těchto jednoduchých vytvořil taktéž nizozemský vědec a obchodník Anton van Leeuwenhoek roku 1676, avšak teorii fungování popsal ve svém díle britský geolog Robert Hook již roku 1665. Mikroskopy sériově začala vyrábět firma Carl Zeiss až roku 1847.

U obou těchto typů jsou světelné paprsky nahrazeny paprsky zelektronů, skleněné čočky jsou vyměněny za elektromagnetické čočky a u obou mikroskopů musí být přítomné elektrony umístěny ve vakuu, protože kontakt elektronů s vakuum by způsobil neostré zobrazení preparátu.

Hlavní rozdíl mezi těmito typy je způsob zkoumání pozorovaného objektu. U TEM mikroskopů se vzorek jen celý prosvítí, kdežto u SEM mikroskopů se vzorek zkoumá dílek po dílku.

U TEM mikroskopů je vzorek umístěn mezi dvěma elektromagnetickými čočkami, a proto musí být preparát velice tenký (třeba jen plátek ze zkoumaného vzorku). U SEM mikroskopů je vzorek umístěný až pod oběma čočkami, takže zkoumaný objekt může být i tlustší.

Hlavní výhodou těchto elektronových mikroskopů je, že dokážou zvětšit pozorovaný vzorek mnohonásobně víc než optický mikroskop.

MIKROSKOPY

Jak fungují?

Mikroskop je optické zařízení, které umožňuje zvětšení pozorovaného objektu.

U optického (světelného) mikroskopu nejdříve položíme vzorek na tenké sklíčko, které se silně ze spodu osvětlí. Preparát dokážeme pozorovat zvětšený pomocí objektivů, což je soustava čoček blízko nad zkoumaným objektem. Objektiv vytváří zvětšený obraz stejně jako normální lupa, sklíčko v objektivu je obyčejná spojka – čočka, která je uprostřed vyboulená.

Zvětšený obraz v objektivu pozorujeme další soustavou čoček, kterou nazýváme okulár. Ten celý obraz dále zvětšuje. Celkové zvětšení preparátu potom odpovídá zvětšení objektivu, které je vynásobené zvětšením okuláru.

Známe ale i další druh mikroskopu – a to elektronový mikroskop.

Tyto mikroskopy můžeme ještě rozdělit na **transmisní** (TEM) a **řádovací** (SEM) mikroskop.

DESÁTERO PRO SPRÁVNÉ POUŽÍVÁNÍ MIKROSKOPU

1. Revolverovým měničem nastavte nejmenší objektiv.
2. Otevřete clonu.
3. Zapněte zdroj světla.
4. Na stolek mikroskopu položte preparát a správně jej upevněte.
5. Makrometrickým šroubem přiblížte zvolený objektiv co nejblíže preparátu. Dávejte pozor, aby se preparát nedotkl objektivu.
6. Makrometrickým šroubem pohybujte stolcem tak, až naleznete vhodnou vzdálenost. Nalezený obraz ostřete mikrometrickým šroubem nebo šroubem na binokuláru. Při pozorování nikdy šroubem nepřibližujte preparát k objektivu! Mohlo by snadno dojít k poškození jak preparátu, tak objektivu.
7. Pohybem preparátu pomocí XY stolku naleznete nejvhodnější část preparátu tak, aby pozorovaný detail byl uprostřed zorného pole.
8. Po umístění nejvhodnější části preparátu do středu zorného pole je možné zvolit další objektiv poskytující jiné zvětšení.
9. Pozorujte při nejvhodnějším zvětšení. Ne každé zvětšení je pro daný preparát vhodné.
10. Pro zvýšení kontrastu a tlumení světla používejte clonu kondenzoru (viz. bod 2). různé objektivy vyžadují různě velký otvor clony.

Doufáme, že vás téma mikroskopů zaujalo, a pokud byste se chtěli dozvědět něco víc, nebojte se obrátit na kabinet biologie nebo se přihlásit do přírodovědného kroužku, kde si práci s mikroskopem určitě taky užijete.

NEPOTOPITELNÁ VIOLET

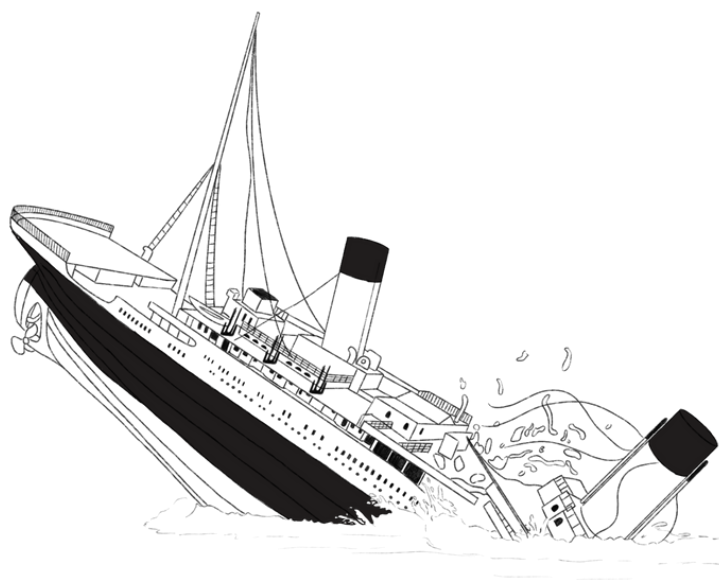
Každý měsíc zde najdete příběh a bude jen na vás uhadnout, jestli je pravdivý, inspirovaný skutečnou událostí, nebo jsem si jej celý vymyslela. V dalším čísle se vždy dozvíte, jak to doopravdy bylo.

Jak jste tipovali? V minulém vydání jsem si příběh vymyslela.

Violet se narodila v Argentině roku 1887. Jako malá vyhrála boj s tuberkulózou a v šestnácti letech se po smrti otce s celou rodinou odstěhovala do Anglie. Její matka tam pracovala jako hosteska na výletní lodi a Violet se starala o sourozence. Když onemocněla, dívka musela zanechat školy a sama se začala ucházet o práci na lodi.

V roce 1910 získala práci jako stevardka na, v té době, nejluxusnějším parníku Olympic. O rok později se při své plavbě srazil s jinou lodí a navzdory velkému poškození se loď nepotopila a všichni včetně Violet nehodu přežili. Po pár měsících od havárie Olympicu jí bylo nabídnuto místo na nové lodi Titanic.

Violet spala, když 14. dubna 1912 Titanic ve večerních hodinách narazil do ledovce. Rychle vyběhla na palubu, kde se dozvěděla, že loď je poškozená a půjde ke dnu. Okamžitě začala pomáhat sevakvací dětí a žen. Poté jí bylo nařízeno, aby šla vzorem a nastoupila do záchranného člunu. Ráno byla z člunu číslo 16 zachráněna a s ostatními přeživšími na lodi Carpathia převezena do New Yorku.

Nehoda Titanicu ji od práce neodradila, udělala si kurz zdravotní sestry pro Červený kříž a byla přidělena na parník Britannic. V ranních hodinách 21. listopadu 1916 narazil Britannic na hlubinnou minu. Violet se sice podařilo uniknout, ale poranila si hlavu a až po letech jí byla zjištěna fraktura lebky.

Na výletních lodích pracovala do svých třiašedesáti let, kdy odešla do důchodu. Violet, která za svůj život čtyřikrát unikla smrti nakonec zemřela na souši na srdeční selhání.

**Co myslíte? Mohla mít Violet takové štěstí v neštěstí?
Hádejte.**

FÉNIXOVA HÁDANKA

Jak dobře znáte své učitele? Fénix vám i do tohoto čísla přichystal krátký rozhovor s profesorem či profesorkou, v tom následujícím prozradí správné řešení. Pro všechny, kteří v prvním čísle hádali, je tady odpověď. Náš minulý rozhovor nám poskytla paní profesorka Henzlová! Uhodnete, kdo se za hádankou ukrývá dnes? Pro svůj typ hlasujte v odkazu pod hádankou.

Jaké bylo Vaše vysněné povolání, když jste byl/a menší?

Chtěl/a jsem se stát buď hercem/kou nebo pasákem/čkou ovcí vysoko na horách.

Jaká je Vaše oblíbená volnočasová aktivita?

Ačkoliv na to vůbec nevypadám, hrozně rád/a chodím po kopcích, nějakých nevyšlapaných cestičkách. Nebo plavu. Anebo si doma v křesle čtu, a přitom něco poslouchám.

Jaké jsou Vaše tři typické vlastnosti?

Tři typické vlastnosti? Hm... To je otázka na někoho, kdo mě dobře zná. Ale asi smysl pro spravedlnost a pro humor. Aspoň doufám. A bohužel i netrpělivost..

Jaké je Vaše učitelské motto?

Nemám žádné motto. Prostě učím.

Jaké předměty jste ve škole neměl/a rád/a?

Na základce jsem měl/a rád/a všechno kromě pěstitelských prací. Tam se zkrátka nic nedělo. Na gymnasiu chemie. Možná proto, že tatínek byl chemik a pořád ji do mě hustil.

Jakou nejhorší chybu podle Vás může student udělat?

Myslím, že to nejhorší, co student může udělat, je si moc brzy zaškatulkovat předměty na ty, které mu k něčemu jsou a ty, které podle něj nejsou. Anebo je zavrhnout kvůli učiteli, kterého nemá rád.

Jakému zvířeti se podle Vás nejvíce podobáte a proč?

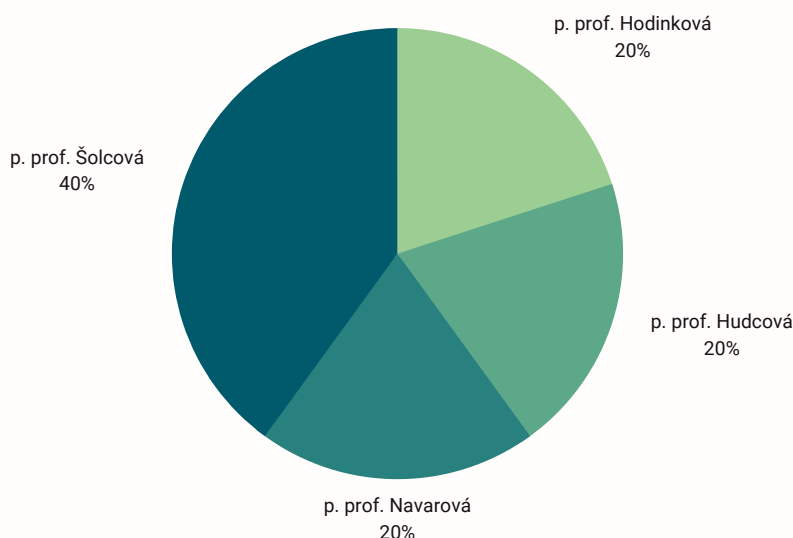
Nevím, jestli se nějakému podobám. Možná velké, tlusté šedivějící kočky (smích). Ale někdy bych chtěl/a být třeba sokolem nebo jestřábem a letět vysoko nad zemí.

Jakou studijní metodu byste doporučil/a svým studentům?

Ale já pořád radím nějaké studijní metody (smích). Každý si musí najít tu svou vlastní. Tak snad: zkuste si najít vlastní motivaci a nečekejte, až vás někdo nebo něco bude popostrkovat.

HÁDEJTE!

<https://forms.office.com/e/mp6n2e9Xzp>

Tady jsou výsledky z minulé hádanky! Studenty a profesory, kteří hádanku uhádli zařadíme do losování o malou cenu :) Tentokrát hádanku bohužel nikdo nevyhrál. Tak třeba příště.

Děkujeme za přečtení
- Redakce školního časopisu

Téma

Zuzana Řezníčková
Valerie Klímová

Kukátko

Kristýna Nečková

Naši předkové

Vanda Černošek
Naděžda Afanasyeva

Jazykové zkoušky

Renata Sasková
Eliška Pokojová

Co se událo

Karolína Šímová

InspireView

Ema Vránová

Tipy na čtení

Daniel Michlíček

Recenze

Vendula Cvrkalová
Daniela Hoření

Za kulturou

Renata Sasková

Co jsou zač?

Julie Keřkovská
Tomáš Dvořák

Je to pravda?

Hádejte...

Kristýna Daňková

Fénixova hádanka

Eliška Pokojová

Grafika

Dorian J.
Laith Awad
Běla Zemanová
Veronika Soukupová